

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจชนิดภาคตัดขวาง(Cross - Sectional Research) โดยการรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามผู้บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด โดยสรุปผลดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และอีสเทิร์นซีบอร์ด

1.1.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

- 1) เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ และปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด
- 2) เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสีย ระดับปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงานของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด
- 3) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลสถานประกอบการ ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เรื่องระบบบำบัดน้ำเสีย และปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงานกับความพร้อมของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด

4) เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด

5) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินการของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด จำนวน 126 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และนำเครื่องมือไปทดลองได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ความรู้เกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย ปัจจัย จูงใจในการปฏิบัติงาน และความพร้อมในการบริหารจัดการ เท่ากับ 0.7706 0.7580 และ 0.9125 ตามลำดับ

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูล 29 วัน โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามถึงประชากรทางไปรษณีย์ จำนวน 157 คน ได้รับแบบสอบถามกลับมามีจำนวน 139 คน แบบสอบถามที่มีความสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้มีจำนวน 126 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่าง และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความพร้อมในการบริหารจัดการของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด โดยใช้สถิติ t-Test ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และ ไคสแควร์

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 จากการศึกษาความพร้อมของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด กับสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพร้อมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 51.6)

1.3.2 ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ และปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด

1) ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ พบว่ามีสถานประกอบการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์มากที่สุด (ร้อยละ 57.1) ส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงานอยู่ระหว่าง 100-500 คน (ร้อยละ 64.3)

2) ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียมีอายุระหว่าง 26-35 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 61.9) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 78.6) มีตำแหน่งงานเป็นหัวหน้างาน/ผู้จัดการ มากที่สุด (ร้อยละ 33.3)

1.3.3 ระดับความรู้เกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสีย ระดับปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด

พบว่าผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียมีความรู้ในเรื่องการบำบัดน้ำเสียอยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด (ร้อยละ 47.6) มีระดับปัจจัยเชิงใจ อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 50.0) มีระดับความพร้อมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 51.6)

1.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลสถานประกอบการ ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เรื่องระบบบำบัดน้ำเสีย และปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงานกับความพร้อมของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด

1) พบว่าสถานประกอบการที่เป็นปิโตรเคมี มีความพร้อมมากกว่าสถานประกอบการที่ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ และอุตสาหกรรมอื่น ๆ (ร้อยละ 66.7 56.9 และ 16.7 ตามลำดับ) สถานประกอบการที่มีจำนวนพนักงาน 500 คนขึ้นไป มีความพร้อมมากกว่าสถานประกอบการที่มีจำนวนพนักงาน 100-499 คน และน้อยกว่า 99 คน โดยคิดเป็น ร้อยละ 77.8 54.3 และ 25.9 ตามลำดับ และพบว่าประเภทอุตสาหกรรม จำนวนพนักงาน มีความสัมพันธ์กับระดับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

2) พบว่าผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียที่มีระดับความพร้อมสูงที่สุด มีช่วงอายุ 26-35 ปี (ร้อยละ 53.8) มีวุฒิการศึกษาระดับสูง ปริญญาตรี (ร้อยละ 63.2) มีตำแหน่งงานหัวหน้างาน/ผู้จัดการ (ร้อยละ 64.3) และพบว่าวุฒิการศึกษาพนักงาน มีความสัมพันธ์กับระดับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ความรู้เรื่องระบบบำบัดน้ำเสีย และปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน ระดับความรู้ และระดับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพร้อมในการบริหารจัดการของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสีย อันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

1.3.5 เปรียบเทียบความแตกต่างของความพร้อมของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสีย ในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด กับ สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด

พบว่านิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด มีความแตกต่างกันในเรื่องความพร้อมในการบริหารจัดการของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสีย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.3.6 ปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินการของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียของ สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด

- 1) ผู้บริหารระดับสูงไม่ค่อยให้ความสำคัญ ไม่มีนโยบาย และงบประมาณ ที่ชัดเจนในเรื่องการควบคุมดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 12.7)
- 2) ผู้รับผิดชอบดูแลระบบบำบัด บางคนไม่มีความรู้เรื่องระบบบำบัดน้ำเสีย จึงทำให้ไม่สามารถหาสาเหตุและหาวิธีการแก้ไขได้ด้วยตนเอง (ร้อยละ 7.9)
- 3) ไม่มีการวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้าเป็นแผนประจำปี การแก้ปัญหา กรณีที่เกิดปัญหาแต่ละกรณีไป (ร้อยละ 7.1)
- 4) บางสถานประกอบการไม่มีการทำการสรุปผลการตรวจวัด ไม่มีการเก็บ รวบรวมข้อมูล หรือผลการดำเนินการ (ร้อยละ 6.3)
- 5) ขาดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา หรือการวางแผนร่วมกันกับ หน่วยงานอื่น (ร้อยละ 4.0)
- 6) บางสถานประกอบการไม่มีการจัดทำมาตรฐานการทำงาน หรือคู่มือ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย (ร้อยละ 3.1)

2. อภิปรายผล

สมมุติฐานข้อที่ 1 จำนวนพนักงานมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการ ระบบบำบัดน้ำเสีย

ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่าจำนวนพนักงานมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการ บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถาน

ประกอบการที่มีจำนวนพนักงานจำนวนมาก มักเป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่ และสถานประกอบการขนาดใหญ่มักมีปริมาณน้ำเสียจำนวนมาก มีระบบบำบัดน้ำเสียขนาดใหญ่ ทำให้ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านน้ำเสียค่อนข้างมีความสำคัญในระดับสูง ดังนั้นสถานประกอบการจึงให้ความสำคัญในการคัดสรร หรือมอบหมายผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องระบบบำบัดน้ำเสีย มาดูแลระบบบำบัดน้ำเสียจึงทำให้การบริหารระบบบำบัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสถานประกอบการที่มีน้ำเสียปริมาณมาก หรือมีประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านน้ำเสียค่อนข้างมาก มักเห็นความสำคัญของเรื่องผู้บริหารระบบบำบัดฯ ด้วย ผู้บริหารจึงมักมีโอกาสดำเนินการฝึกอบรมสัมมนาวิชาการเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียมากกว่าสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก หรือมีจำนวนพนักงานน้อยกว่า เพราะสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก มีจำนวนพนักงานน้อย อาจไม่ได้รับการส่งเสริมมากนัก ดังนั้น จำนวนพนักงานจึงมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย

ผลการศึกษาสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสีย มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย

2.1 ด้านอายุ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าอายุของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอายุน้อย จะมีความกระตือรือร้น มีประสิทธิภาพทางร่างกายและจิตใจที่พร้อม หากได้รับการชี้แนะหรือการได้ศึกษาอบรม ส่วนผู้บริหารระบบบำบัดที่มีอายุมากกว่าจะมีประสบการณ์ทำงานที่สะสมมาเป็นเวลานาน ก็สามารถบริหารจัดการได้ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของบรรจบ จันทร์เจริญ (2541 : 82) พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสีย แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนฤตพงษ์ ไชยวงศ์ (2540 : 189) พบว่าอายุของคณะกรรมการหมู่บ้านมีผลต่อความพร้อมในการจัดการป่าชุมชน ดังนั้น อายุของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสีย จึงไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 วุฒิการศึกษาสูงสุด

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าวุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า มีความรู้ทางวิชาการ ทักษะ และคิด

อย่างเป็นกระบวนการมากกว่า จึงส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานได้ดีกว่า ซึ่งได้แก่ การวางแผน การจัดหน่วยงาน การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของบรรจบ จันทรเจริญ (2541 : 83) พบว่าวุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในโรงพยาบาลชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤตพงษ์ ไชยวงศ์ (2540 : 189) พบว่าวุฒิการศึกษาของคณะกรรมการหมู่บ้านไม่มีผลต่อความพร้อมในการจัดการป่าชุมชน

ดังนั้น วุฒิการศึกษาจึงมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย

ผลการศึกษาสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.4 ตำแหน่งงาน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าตำแหน่งงานของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแต่ละสถานประกอบการผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสีย อาจมีตำแหน่งแตกต่างกันไป แต่มีหน้าที่รับผิดชอบ ส่วนใหญ่คล้ายๆ กันคือ ดูแลเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย มีโอกาสได้รับการอบรม และศึกษาความรู้เพิ่มเติมได้ไม่แตกต่าง จึงทำให้ตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียไม่แตกต่างกัน จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรจบ จันทรเจริญ (2541 : 84) พบว่าตำแหน่งงานปัจจุบันของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในโรงพยาบาลชุมชน มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย และสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษม ดิษฐาน (2539 : 209) พบว่าผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความพร้อมไม่ต่างกัน ดังนั้น ตำแหน่งงานของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสีย มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3 ระดับความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสีย และระดับปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย

3.1 ด้านความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสีย

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่าความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ ผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียที่มีความรู้ในการปฏิบัติงานระดับสูง มีความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียมากกว่า

ผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียที่มีความรู้ในการปฏิบัติงานระดับปานกลาง และระดับต่ำ ทั้งนี้อาจ
 เนื่องจาก กระบวนการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียแบบต่างๆ จำเป็นต้องได้รับการควบคุมดูแล
 ระบบเป็นอย่างดี มีวิธีการบำบัดอย่างถูกต้อง กรณีเกิดปัญหาต้องได้รับการแก้ไขอย่างถูกวิธี และ
 ทันทีทันใด จึงจะทำให้ระบบทำงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียจึงต้อง
 เป็นผู้ที่มีความรู้เป็นอย่างดี เพื่อนำไปสู่การวางแผนงานให้ถูกต้อง การจัดหน่วยงาน การสั่งการบังคับ
 บัญชา การควบคุม และการประสานงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นความรู้ในการ
 ปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่ง
 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของบรรจบ จันทร์เจริญ (2541 : 86) พบว่าความรู้ในการปฏิบัติงาน
 ของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในโรงพยาบาลชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมใน
 การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย และสอดคล้องกับการศึกษาของนฤตพงษ์ ไชยวงศ์ (2540) ที่
 พบว่าความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชนของคณะกรรมการหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการ
 จัดการป่าชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนัยนา กนกสุนทรรัตน์ (2540) พบว่าความรู้ในการ
 ดำเนินการวิจัยมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการทำวิจัยของข้าราชการกลุ่มงานคุ้มครอง
 ผู้บริโภค กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ดังนั้น ความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ จึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการ
 บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการของนิคม
 อุตสาหกรรมมาบตาพุด และนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด

ผลการศึกษาสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 ด้านระดับปัจจัยงูใจในการปฏิบัติงาน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
 พบว่าระดับปัจจัยงูใจในการปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการบริหาร
 จัดการระบบบำบัดน้ำเสียอย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 กล่าวคือ ผู้บริหารระบบบำบัดน้ำ
 เสียที่มีปัจจัยงูใจในการปฏิบัติงานระดับสูง มีความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย
 มากกว่าผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียที่มีปัจจัยงูใจในการปฏิบัติงานระดับปานกลาง และระดับต่ำ
 ทั้งนี้อาจเนื่องจากระบบบำบัดน้ำเสียต้องมีการดำเนินการบำบัดน้ำเสียซึ่งเป็นสิ่งสกปรก และมี
 กลิ่นเหม็น ซึ่งจะมีผลต่อสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบบำบัดน้ำเสีย ดังนั้น
 หากผู้บริหารระบบฯ มีแรงงูใจในการทำงานระดับสูง ก็จะทำงานด้วยความเต็มใจ เต็ม
 ความสามารถก็จะมีผลต่อความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในระดับสูงด้วย ซึ่ง
 ผลการวิจัยนี้จึง สอดคล้องกับการวิจัยของบรรจบ จันทร์เจริญ (2541) พบว่า ระดับปัจจัยงูใจในการ
 ปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในโรงพยาบาลชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

ความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย และ สอดคล้องกับการวิจัยของนรินทร์ สังข์รักษา (2537) ที่พบว่าแรงจูงใจ (ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุน) ในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานในเขตเมืองของบุคลากรเทศบาลที่มีการดำเนินงานสาธารณสุข

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าระดับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ จึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการของนิคมฯมาบตาพุด และอีสเทิร์นซีบอร์ด

สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 4 ความพร้อมของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ดแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความแตกต่าง โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-Test) พบว่าความพร้อมของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดแตกต่างกับสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ดอย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจปิโตรเคมี มีปริมาณน้ำเสียจากการผลิตจำนวนมาก ค่าความสกปรก และความเป็นอันตรายของน้ำเสียจากการผลิตค่อนข้างสูง จึงต้องมีการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียที่ค่อนข้างทันสมัย ใช้เทคโนโลยีสูงกว่า ในการจัดสรรบุคลากรมาดูแลระบบบำบัดฯ จึงต้องสรรหาคนที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม และมีประสบการณ์ค่อนข้างสูงกว่ามาดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย ส่วนสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ดส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ มีปริมาณน้ำเสียจากการผลิต ค่าความสกปรก และความเป็นอันตรายของน้ำเสียจากการผลิตน้อยกว่าจากอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ประกอบกับสถานประกอบการบางแห่งไม่มีน้ำเสียจากกระบวนการผลิต หรือมีในปริมาณน้อย น้ำเสียส่วนใหญ่มาจากห้องน้ำ ห้องครัว ในการดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย ในสถานประกอบการบางแห่งจึงมีการมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานหน้าที่อื่นดูแลระบบบำบัดฯ เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าหน้าที่ธุรการ และวิศวกร เป็นต้น บางแห่งไม่มีการคัดสรรบุคลากรที่จบทางด้านสิ่งแวดล้อมมาดูแลโดยตรง ดังนั้นจึงส่งผลให้ผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดมีความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียแตกต่างกับสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด

ดังนั้นผลการศึกษาก็สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยดังกล่าว จะเห็นว่าผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ดและสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดมีความพร้อมในระดับสูง เนื่องจาก ผู้บริหารฯ ส่วนใหญ่ มีตำแหน่งงานส่วนใหญ่ เป็น หัวหน้า / ผู้จัดการฝ่ายสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย สำหรับความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง น่าจะมาจากผู้บริหารฯ ส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ความรู้เกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย และปัจจัยเชิงในการปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งสามารถสรุปความสัมพันธ์ได้ว่าผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียในระดับสูง และปัจจัยเชิงในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับสูง จะมีความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย มากกว่ากลุ่มอื่น ในเรื่องเดียวกัน

ดังนั้น ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยคิดว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้

1. ควรจัดให้ผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียได้รับการอบรม เพิ่มพูนความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย เพราะจากผลการวิจัยพบว่าระดับความรู้เกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียมีระดับปานกลาง และความรู้เกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในสถานประกอบการ

2. ควรมีการเสริมสร้างจิตใจแก่ผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียอยู่เสมอ เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพราะจากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยเชิงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในสถานประกอบการ

นอกจากนี้ในการสรุปรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียได้ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ผู้บริหารระดับสูงควรเพิ่มความสนใจ และให้ความสำคัญกับเรื่องการบริหารบำบัดน้ำเสียมากขึ้น มีนโยบาย และงบประมาณที่ชัดเจนในเรื่องการควบคุมดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อการบริหารจัดการระบบบำบัดที่ดีขึ้น แก้ไขปัญหาของระบบการบำบัดได้อย่างทันทั่วทั้งที และเป็นการเพิ่มขวัญกำลังใจให้กับผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสีย วางานด้านการดูแลระบบการบำบัดน้ำเสียเป็นงานที่สำคัญมีคุณค่า

2. การจัดการหน่วยงาน ควรมอบหมายให้ผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านระบบบำบัดมาดูแลรับผิดชอบเพื่อการวางแผน จัดการ และแก้ปัญหาที่ดี และทันทั่วทั้งที

3. ควรมีการวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้าเป็นแผนประจำปี มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ ให้ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อประสิทธิภาพในการสั่งการบังคับบัญชา การประสานงานกับหน่วยงานอื่น

4. ผู้บริหารระบบบำบัดฯ ควรจัดทำมาตรฐานการทำงาน หรือคู่มือปฏิบัติงานในการดูแลระบบ เพื่อเป็นมาตรฐานในการทำงาน หรือถ่ายทอดงานให้กับผู้ปฏิบัติงานใหม่ได้

5. ผู้บริหารระบบบำบัดฯ ควรมีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ผลการตรวจวัดในแต่ละครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงาน หรือเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขระบบต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

การวิจัยเรื่องความพร้อมของผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

3.2.1 ควรทำการวิจัยกับผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอื่น ๆ ซึ่งในปัจจุบันมีมากกว่า 34 แห่งทั่วประเทศ เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของสถานประกอบการ ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ และปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติหน้าที่กับความพร้อม

3.2.2 ควรทำการวิจัยกับผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียของสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 เปรียบเทียบกับสถานประกอบการที่ยังไม่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 เพื่อหาความแตกต่างในเรื่องความพร้อม

3.2.3 ควรทำการวิจัยกับผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในโรงแรมต่างๆ เพื่อเปรียบเทียบความพร้อม ระหว่างผู้บริหารระบบบำบัดน้ำเสียในสถานประกอบการ และโรงแรม